

NOTAT

Til
Børne- og Familieudvalget
Kopi

Fra
Dagtilbud og Undervisning

Emne
Vurdering af løsningsmuligheder ved en eventuel lukning af Ådum Skole

Sagsbehandler
Jens Ole Koch
Direkte telefon
99 74 13 10
Dato
16. november 2023

Vurdering af løsningsmuligheder ved en eventuel lukning af Ådum Skole

Indledning:

Styregruppen for skoleprojekterne i Skjern og Tarm ønsker, at der politisk bliver taget stilling til, hvorledes de planlagte anlægsprojekter for skolerne i Skjern og Tarm og skolestrukturen skal tilpasses det forhold, at Ådum Skole eventuel må lukke på grund af lavt elevtal.

Tarm Skole består i dag af 2 afdelinger: Afdelingen på Vardevej for bh.kl. til 6. kl. og afdelingen på Lønborgvej for 7. kl. til 9. kl. Som et element i den overordnede plan for skolerne i Skjern og Tarm er det besluttet, at alle elever skal samles på Vardevej. Da elevtallet har været faldende i de senere år, vil det være muligt at samle alle skolens elever og lærere i de eksisterende rammer. Det vil dog være nødvendigt at bruge ressourcer på at forbedre forholdene og sikre en indretning, der giver sammenhæng i hverdagen for skolens elevgrupper. Løsningen forudsætter udnyttelse af alle kvadratmeter, og der er ikke medregnet basislokaler til flere klasser, end der er på skolen i dag.

Hvis Ådum Skole lukker, og eleverne i stedet fortsætter deres skolegang på Tarm Skole, holder forudsætningerne for samlingen af skolens to afdelinger ikke længere. Vurderingen er at der med en vis sandsynlighed vil skulle oprette ekstra 3 – 4 klasser. Det har ikke været muligt at udarbejde et præcist overslag, men Ejendomscentret vurderer, at merudgiften til en tilbygning vil udgøre ca. 17 mio. kr.

Formålet med dette notat er at beskrive denne plus nogle alternative modeller.

Modeller:

1. Ådum Skoles distrikt lægges ind under Tarm Skoles distrikt. Projektet vedrørende Tarm Skole udvides med en tilbygning, således at der er plads til at oprette det nødvendige antal ekstra klasser.
2. Ådum Skoles distrikt udvides med områder, der i dag hører under Tarm Skoles distrikt med henblik på at øge elevgrundlaget for Ådum Skole.
3. Ådum Skoles distrikt deles mellem Tarm Skoles og Borris Skoles distrikter, således at der ikke tilgår flere elever til Tarm Skole, end der kan rummes uden oprettelse af flere klasser.

Ad 1 Ådum Skoles distrikt lægges ind under Tarm Skoles distrikt. Projektet vedrørende Tarm Skole udvides med en tilbygning, således at der er plads til at oprette det nødvendige antal ekstra klasser.

Det er umuligt at forudsige præcist, hvor mange flere elever der skal gøres plads til, hvis Ådum Skole lukker. Hvis elevtalsprognosens forudsætninger viser sig at gå i opfyldelse, og hvis alle Ådum Skoles elever fortsætter på Tarm Skole efter en lukning, kan der blive behov for op mod 6 ekstra klasser. Det har ikke været muligt at udarbejde et præcist overslag, men Ejendomscentret vurderer, at merudgiften til en tilbygning, hvor der er plads til 6 ekstra klasselokaler, vil udgøre ca. 17 mio. kr. Administrationen skønner dog, at det er mere sandsynligt, at der kun skal oprettes 3 - 4 ekstra klasser. I så fald vil der kunne etableres flere opholdsarealer, plads til projektarbejde, lærerforberedelse mv.

Samling af eleverne på Tarm Skole er første element i den overordnede plan, som skal muliggøre, at alle elever i Skjern kan samles på Klostervej, og Skjernåskolen kan flytte i nye rammer. Skjernskolen skal således efter en ombygning overtage de lokaler, der bliver ledige på Lønborgvej, når Tarm Skoles elever på 7. - 9. klassetrin flyttes til Vardevej.

Af samme grund haster det også med at få truffet beslutning om, hvorvidt der i skoleprojektet på Vardevej skal tages højde for, at Ådum Skole eventuelt skal lukke. Projektet på Vardevej skal sikre helhed og sammenhæng i hverdagen for alle elever og medarbejdere, og den optimale indretning og arealdisponering af skolens eksisterende lokaler vil i høj grad afhænge af, om der skal bygges til eller ej.

En investering i en udvidelse af skolens areal vil under alle omstændigheder komme skolens elever og personale til gavn.

Ad 2 Ådum Skoles distrikt udvides med områder, der i dag hører under Tarm Skoles distrikt med henblik på at øge elevgrundlaget for Ådum Skole.

En anden mulighed kunne være at forøge Ådum Skoles elevgrundlag gennem en udvidelse af skolens distrikt.

Ifølge folkeskolelovens § 36 stk. 3 er der frit skolevalg. Det frie skolevalg gælder dog kun, så længe det kan ske inden for rammerne af skolestrukturen mv. I praksis kan et ønske om optagelse i en skole uden for skoledistriktet afslås, hvis tilgang af flere elever betyder, at der skal oprettes en ekstra klasse.

Teoretisk betyder dette, at det er muligt at udvide Ådum Skoles distrikt, således at skolen fortsat vil kunne have mindst 60 elever. Elever med bopæl i det område, som overføres til Ådum Skoles distrikt, vil kunne vælge at gå i skole i Tarm - men kun så længe, at det ikke medfører behov for at oprette nye klasser.

Ådum Skoles distrikt grænser op til Borris Skoles og Tarm Skoles distrikter. En udvidelse af Ådum Skoles distrikt vil mest naturligt kunne ske ved at overføre et område fra Tarm Skoles distrikt. Spørgsmålet er hvor stort området skal være. Her skal man være opmærksom på, at Tarm Skole vil skulle modtage elever fra det nye udvidede skoledistrikt for Ådum Skole, så længe tilgangen af elever ikke medfører, at antallet af elever overskrider de fastsatte grænser for klassernes størrelse. Det kan i princippet dreje sig om de fleste - hvis ikke alle - de børn, som overflyttes til Ådum Skoles distrikt. Man kan også forstille sig, at nogle forældre vil foretrække at sende deres børn i friskole fremfor til Ådum. I praksis vil man derfor skulle overføre et forholdsvist stort område for at sikre, at der vil være elever nok til Ådum Skole.

I bilaget er der vist to kortudsnit. I 1. scenarie flyttes Ådum Skoles distrikt mod vest nord for Lyne ud til Vardevej til lidt nord for krydset mellem Evadvej og Vardevej. Herved vil der komme 17 ekstra børn i alderen 6-13 år til Ådum Skoledistrikt.

I scenarie 2 udvides det område, som overflyttes til Ådum Skoledistrikt, syd på til kommunegrænsen mod Varde Kommune og vest på til Bork skoledistrikt. Herved udvides Ådum skoledistrikt med i alt 59 børn i alderen 6-13 år. En stor del af disse børn går i dag på friskolen i Lyne.

Som allerede nævnt er der ingen garanti for, at en udvidelse af skoledistriktet vil give flere elever til Ådum Skole. De elever, som går på Tarm Skole i dag fra de pågældende områder, vil have ret til at forsætte deres skolegang i Tarm. Nye elever vil også kunne blive indskrevet på Tarm Skole, hvis der er plads. Forældrene vil også kunne vælge Lyne Friskole eller en folkeskole i Varde Kommune. Vælger forældrene en anden skole end distriktsskolen, mister man dog retten til fri befordring for de børn, som ellers opfylder kriterierne herfor.

Hvis det lykkes at sikre et tilstrækkeligt antal elever til Ådum Skole, så er fordelene selvfølgelig, at skolen ikke behøver at lukke, og at der kan spares anlægsmidler i forbindelse med projektet på Vardevej.

Ulemperne er at en del børn bliver tvunget til at gå på en anden skole end den, deres forældre foretrækker, og hertil måske også vil få en længere skolevej. Man må desuden forudse, at en del af klasserne på Tarm Skole vil komme op på maksimumsstørrelse¹. Det betyder, at man alligevel kan blive tvunget til at oprette ekstra klasser, hvis der senere sker tilflytning til skoledistriktet.

Ad 3 Ådum Skoles distrikt deles mellem Tarm Skoles og Borris Skoles distrikter, således at der ikke tilgås flere elever til Tarm Skole, end der kan rummes uden oprettelse af flere klasser.

Idéen bag denne model minder om idéen bag model 3, men i stedet for at udvide Ådum Skoles distrikt, nedlægges dette og deles mellem Tarm Skoles distrikt og Borris Skoles distrikt. Formålet er at søge at afgrænse distriktet for Tarm Skole på en sådan måde, at elevgrundlaget tilpasses skolens fysiske kapacitet.

Det sidste kort i bilaget angiver, hvor der i Ådum skoledistrikt bor børn i alderen 6 – 13 år. Antallet af børn i aldersgruppen overstiger klart antallet af indskrevne børn på Ådum Skole. Hver prik på kortet repræsenterer en husstand, hvor der bor mindst et barn i alderen 6 – 13 år.

Som nævnt vil der kun være plads til en mindre elevtilgang til Tarm Skoles distrikt, hvis man vil undgå at skulle udvide skolens areal. Som følge heraf vil langt den største del af Ådum skoledistrikt skulle overføres til Borris Skole. Den del, der vil kunne overføres til Tarm Skole, vil kunne naturlig kunne findes mod syd og vest. Det er imidlertid vanskeligt at afgøre, hvor præcist distriktsgrænsen vil kunne trækkes. En mulighed kunne være at overføre hele Ådum Skoledistrikt til Borris.

Af nedenstående oversigt fremgår det, at Ådum Skole i dag kun modtager ca. halvdelen af de børn, som er bosat i distriktet, og som går i bh.kl. – 6. klasse. Den anden halvdel går på andre skoler – herunder skoler i nabokommunerne. Hvis Ådum Skole nedlægges, og distriktet lægges sammen med Borris skoledistrikt, må man forvente, at forældrene til en endnu større andel af eleverne vil vælge en anden skole end distriktsskolen. Det er derfor sandsynligt, at eleverne vil kunne rummes på Borris Skole, uden at der skal oprettes ekstra klasser. Hvis antallet af elever på et klassetrin overstiger de fastsatte klasseloft, vil der være mulighed for at tage flere lokaler i brug på skolen.

¹ Ifølge folkeskoleloves § 17 må elevtallet i grundskolens klasser normalt ikke ved skoleårets begyndelse overstige 28. Fra skoleåret 2023 – 2024 gælder desuden et klasseloft på 26 i indskolingsklasserne.

Fordeling af elever i bh.kl. - 6. kl. fra Ådum Skoledistrikt November 2023

Sdr Omme Skole	6
Ølgod Skole	4
Sdr Felding Skole	4
Tarm Skole	9
Lyne Friskole	4
Hjemmeundervisning	3
Skolen i Skjern, afd. Enghavevej	6
Stauning Skole	1
Skjernåskolen	3
Ådum Børneunivers ²	39
I alt	79
Heraf med anden statsborgerskab end dansk	32

Fordelene ved denne model er at man kan styrke elevgrundlaget for Borris Skole og måske undgå nogle anlægsinvesteringer på Tarm Skole.

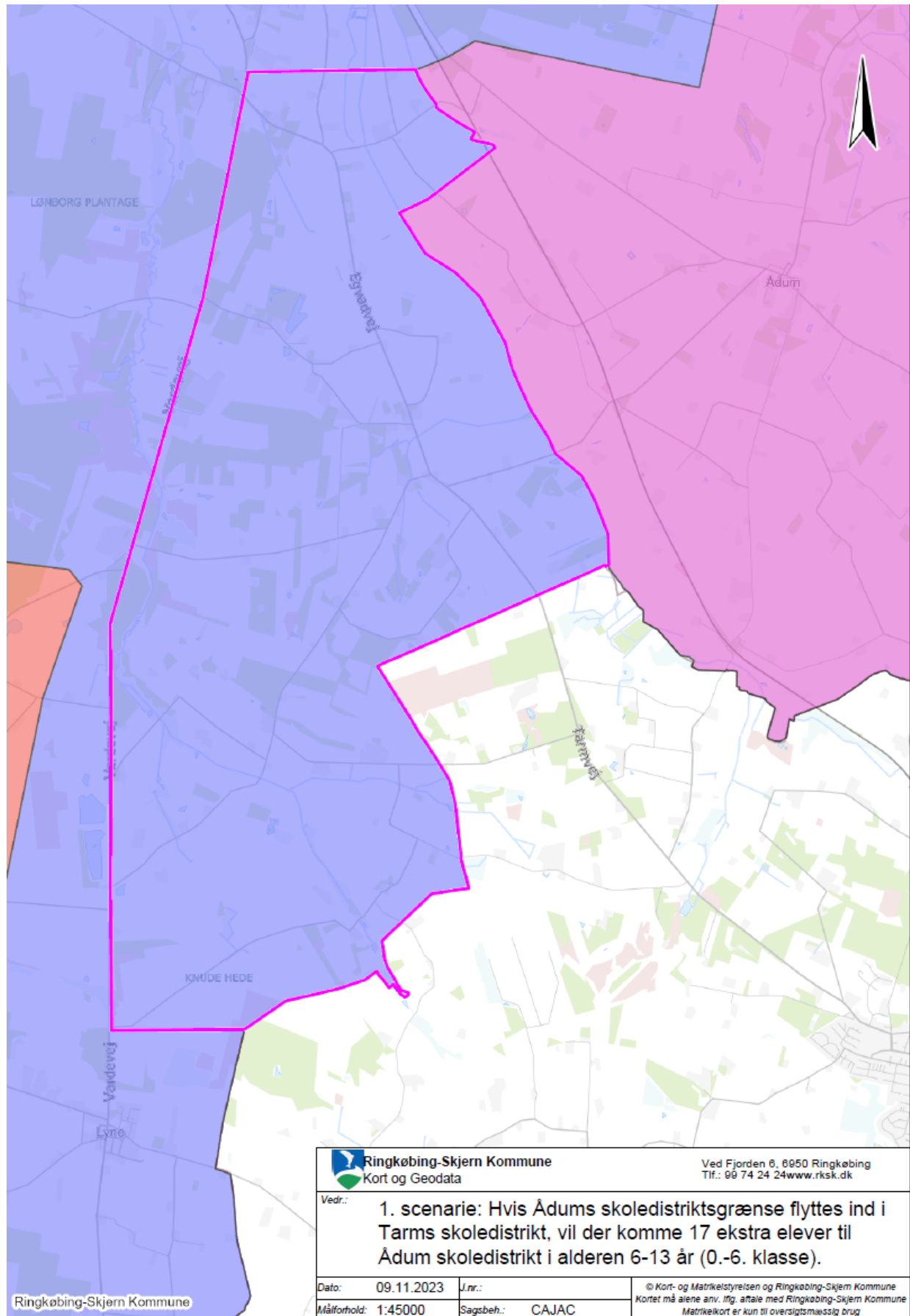
Ulemperne er især at en del elever vil få en lang skolevej til Borris, selv med oprettelse af en ny busrute. Man må derfor forestille sig, at mange forældre i stedet vil vælge en friskole eller en folkeskole i en nabokommune.

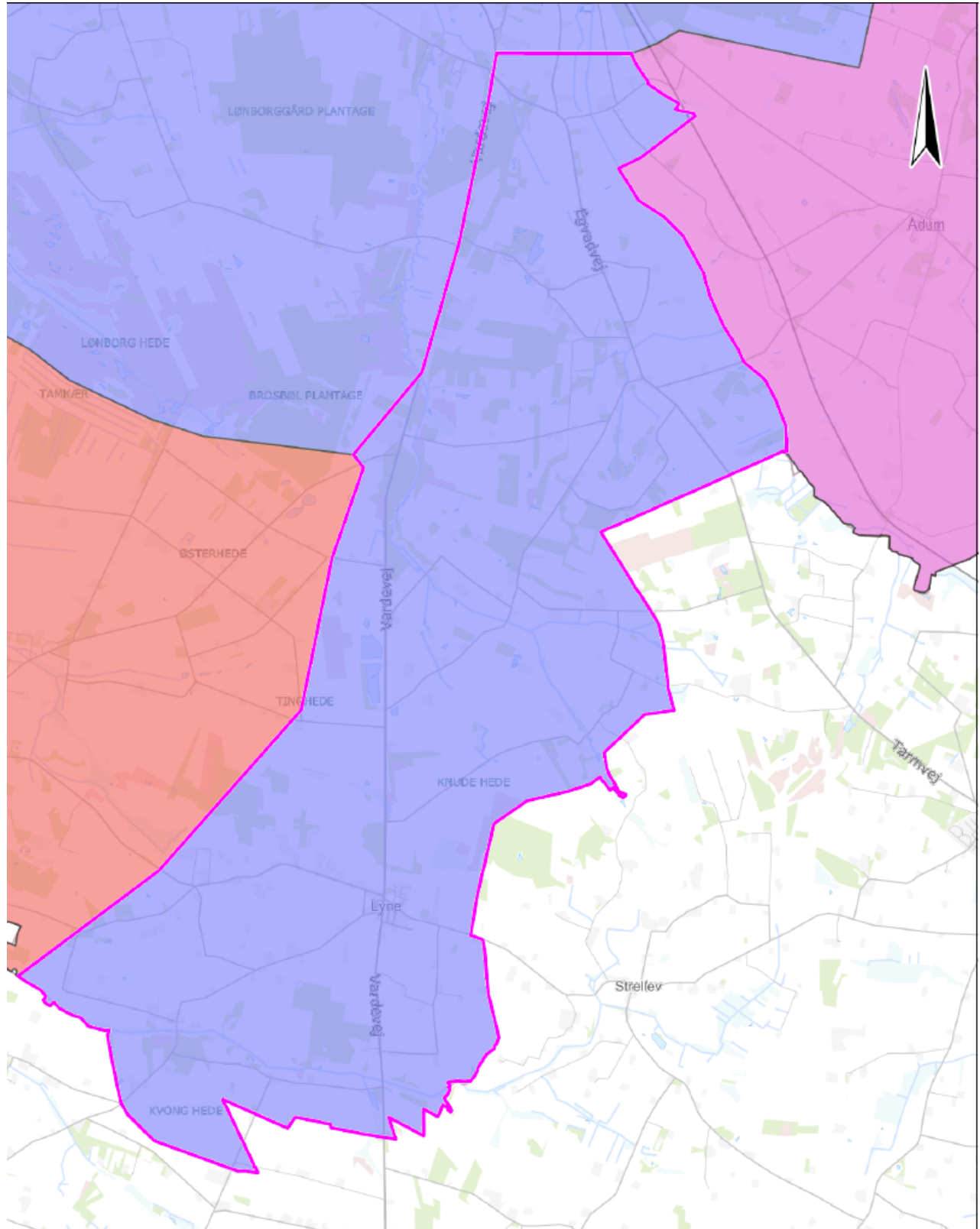
Igen vil der være stor risiko for, at Tarm Skole alligevel må oprette ekstra klasser, hvis der sker tilflytning til skoledistriktet.

² Ådum Skole modtager 11 elever fra andre skoledistrikter i kommunen.

BILAG

 Ringkøbing-Skjern Kommune Kort og Geodata		Ved Fjorden 6, 6950 Ringkøbing Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk	
Vedr.: 2. scenarie: Hvis Ådums skoledistriktsgænse flyttes ind i Tarms skoledistrikt, vil der komme 59 ekstra elever til Ådum skoledistrikt i alderen 6-13 år (0.-6. klasse).			
Dato:	09.11.2023	J.nr.:	
Målforshold:	1:60000	Sagsbeh.:	CAJAC
		<small>© Kort- og Matrikelstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune Kortet må alene anv. iflg. aftale med Ringkøbing-Skjern Kommune Matrikelkort er kun til oversigtsmæssig brug</small>	

